

Bir Sure Öğreniyorum: Felak Suresi ve Anlamı (1. Ünite Genel Değerlendirmesi)

DKAB.6.1.5. Felak suresini usulüne uygun okuyabilme, Türkçe anlamını söyleyebilme ve mesajlarını kavrayabilme · Konu kapsamındaki temel kavramları, modelleri ve ilişkileri örnekler üzerinden çözümler.

HATIRLAYALIM

- Kur'an-ı Kerim'in 113. sırasındaki Felak suresi Mekke'de indirilmiş 5 ayetlik bir suredir; adı tan yerinin ağarması (sabah aydınlığı) anlamına gelir.
- Son iki sure olan Felak ve Nâs surelerine, mümini görünür ve görünmez kötülüklerden korumaya yönelik dualar içerdikleri için "Muavvizeteyn" (iki koruyucu sure) denir.
- Surede yaratılanların, çöken gecenin (gâsık), düğümlere üfleyenlerin (fitne/büyü) ve kıskandığında hasetçinin (hâsîd) şerrinden yalnız Allah'a sığınılır (istiâze).
- Başkasındaki nimetin yok olmasını istemek hasettir ve yasaktır; nimetin onda kalıp benzerinin bize de verilmesini dilemek ise gıpta (imrenme) adını alır.

1 EŞLEŞTİRME

Sol sütunda verilen Felak suresi kavramlarını sağ sütundaki açıklamalarıyla eşleştiriniz.

☐ 1. el-Felak	a) Karanlığı iyice çöktüğü vakit gece
☐ 2. Muavvizeteyn	b) Başkasındaki nimeti çekemeyen kıskanç kimse
☐ 3. İstiâze	c) İki koruyucu sure anlamındaki Felak ve Nâs sureleri
☐ 4. Gâsık	d) Karanlığı yarıp çıkan sabah aydınlığı
☐ 5. Hâsîd	e) Kötülüklerden ve şerden yalnızca Yüce Allah'a sığınma

4 BOŞLUK DOLDURMA

Cümlelerdeki boşlukları kutuda verilen uygun sözcüklerle tamamlayınız.

- eûzü** **gıpta** **fi'l-ukad** **gâsıkın** **kevser**
- Felak ve Nâs surelerinin her ikisi de "Kul _____" ifadesiyle başlar.
 - "Ve min şerri _____ izâ vekab" ayeti çöken gece karanlığını bildirir.
 - Başkasındaki nimetin onda kalıp benzerinin bize de verilmesini dilemek _____ olur.
 - Dördüncü ayette "Ve min şerri'n-neffâsâti _____" buyrulmaktadır.

5 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki okuma panosunda Felak suresinin 3. ayetinden hemen sonra okunması gereken 4. ayet aşağıdakilerden hangisidir?

1. Ayet	Kul eûzü birabbî'l-felak.	2. Ayet	Min şerri mâ halak.
3. Ayet	Ve min şerri gâsıkın izâ vekab.	4. Ayet	? (Boş bırakılan ayet)
5. Ayet	Ve min şerri hâsîdin izâ hased.		

- A)** Min şerri mâ halak. **B)** Ve min şerri'n-neffâsâti fi'l-ukad.
C) Kul eûzü birabbî'l-felak. **D)** Ve min şerri hâsîdin izâ hased.

2 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki sure kimlik kartında soru işaretiyle (?) bırakılan bölümlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

FELAK SURESİ KİMLİK KARTI (113. SURE)		
İndirildiği Dönem ? (1)	Ayet Sayısı ? (2)	Adının Anlamı ? (3)

- A)** Mekke dönemi — 5 ayet — Sabah aydınlığı **B)** Medine dönemi — 6 ayet — Gece karanlığı
C) Mekke dönemi — 4 ayet — Samimi bağlılık **D)** Medine dönemi — 5 ayet — Bolluk ve bereket

3 DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

Felak suresi ve mesajlarıyla ilgili ifadelerden doğru olanlara D, yanlış olanlara Y kutusunu işaretleyiniz.

	D	Y
Felak suresi Kur'an-ı Kerim'de 113. sırada, Nâs suresinden hemen önce yer alır.	☐	☐
Kötülüklerden korunmak için kapıya at nalı veya nazar boncuğu asmak tevhid inancına uygundur.	☐	☐
Hz. Muhammed (sav) yatmadan önce İhlas, Felak ve Nâs surelerini okuyarak Allah'a sığınır.	☐	☐
Düğümlere üfleyenler ifadesi büyü, sihir ve söz taşıma yoluyla ara bozan kimseleri anlatır.	☐	☐
Arkadaşının başarısına sevinip kendisi için de benzerini dilemeye İslam'da haset adı verilir.	☐	☐

6 TABLOYU TAMAMLA

Görseldeki ayet-anlam eşleme kartlarını inceleyerek tablodaki boş bırakılan Türkçe anlamları tamamlayınız. İlk satır örnektir.

1. Ayet	Kul eûzü birabbî'l-felak → Sabahın Rabbine sığınırım
2. Ayet	Halak = Yaratıldığı varlıklar · Şer = Kötülük
3. Ayet	Gâsıkın izâ vekab = Karanlığı çıktığı zaman gece
5. Ayet	Hâsîdin izâ hased = Kıskandığı vakit kıskanç (hasetçi)

Ayetin Okunuşu	Türkçe Anlamı (Meali)
1. Kul eûzü birabbî'l-felak.	De ki: Sabahın Rabbine sığınırım.
2. Min şerri mâ halak.	
3. Ve min şerri gâsıkın izâ vekab.	
5. Ve min şerri hâsîdin izâ hased.	

7 KISA CEVAP

Görseldeki şemada gösterilen “gece karanlığı” ile “sabah aydınlığı” benzetmesi üzerinden Felak suresinin 1. ayetinde neden özellikle “sabahın Rabbine” sığınmamızın istendiğini açıklayınız.

11 SIRALAMA

Felak suresinin 2, 3, 4 ve 5. ayetlerinde Yüce Allah’a sığınılan kötülükleri suredeki geçiş sırasına göre 1’den 4’e kadar numaralandırınız.

- ☐ Yaratılmış olan varlıkların şerri (Min şerri mâ halak)
- ☐ Düşümlere üfleyenlerin şerri (Ve min şerri’n-neffâsâtî fi’l-ukad)
- ☐ Kiskandığı vakit hasetçinin şerri (Ve min şerri hâsidin izâ hased)
- ☐ Karanlığı çöktüğü zaman gecenin şerri (Ve min şerri gâsîkîn izâ vekab)

8 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki dört kalkan kartından hangisinde yazan davranış Felak suresinin verdiği “tedbir ve tevekkül” mesajıyla bağdaşmaz?

1. Kalkan	Tedbir alıp Allah’a dua etmek	2. Kalkan	Dedikodu ve fitneden uzak durmak
3. Kalkan	Muavvizeteyn surelerini okumak	4. Kalkan	Falcı ve büyücülere inanmak (!)

- A 1. Kalkan: Gece güvenliği için gerekli önlemleri alıp Allah’a dua etmek
- B 2. Kalkan: Dedikodu, koğuculuk ve fitne ortamlarından uzak durmak
- C 3. Kalkan: Yatmadan önce İhlas, Felak ve Nâs surelerini okumak
- D 4. Kalkan: Kötülüklerden korunmak için falcıların ve büyücülerin sözlerine inanmak

12 ÇOKTAN SEÇMELİ · DÜŞÜN

Görseldeki iki durum kartında yer alan Kerem ve Mert’in tutumları değerlendirildiğinde aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

Kerem’in Düşüncesi (1. Kart)	Mert’in Düşüncesi (2. Kart)
“Keşke arkadaşımın proje ödevi kaybolsa da birinci olmasa!”	“Arkadaşım çok güzel çalışmış; Rabbim bana da böyle başarı nasip etsin.”

- A Kerem’in tutumu Felak suresinin 5. ayetinde sakınılması emredilen haset duygusuna örnektir.
- B Mert, arkadaşının başarısının devamını dileyerek İslam’da güzel görülen gıpta (imrenme) örneği sergilemiştir.
- C Her iki öğrencinin düşüncesi de toplumdaki kardeşlik ve sevgi bağlarını aynı ölçüde güçlendirir.
- D Haset duygusu hem kıskanan kişinin iç huzurunu bozar hem de insanlar arasındaki güveni zedeler.

9 ŞİFRELE KELİME

İpuçlarına karşılık gelen kavramları kutulara yazınız. Numaralı harflerle Kur’an-ı Kerim’in 113. suresinin adını bulunuz.

Düşümlere üfleyenlerin insanlar arasında çıkardığı bozgunculuk ve ara bozuculuk	□ □ □ □ □
Felak suresinin indirildiği şehir	□ □ □ □ □
Hz. Peygamber’in yatmadan önce Muavvizeteyn ile birlikte okuduğu tevhid suresi	□ □ □ □ □
El-Felak kelimesinin sözlükte karşıladığı aydınlık vakit	□ □ □ □ □
Surenin son ayetinde geçen “hâsid” kelimesinin Türkçe karşılığı	□ □ □ □ □ □ □

Turuncu kutulardaki harfler yukarıdan aşağıya:

13 KISA CEVAP · DÜŞÜN

Görseldeki karşılaştırma kartında yer alan “batıl inanç nesneleri” ile “istiâze bilinci” arasındaki temel farkı tevhid ilkesi açısından kısaca yazınız.

Batıl İnanç Nesneleri (Yanlış)	İstiâze Bilinci (Tevhid İnancı)
Nazar boncuğu, at nalı, kurşun dökme → Cansız nesnelerden koruma beklemek	“Kul eûzü birabbî’l-felak” duası → Yalnızca Yüce Allah’a sığınmak

14 ÇOKTAN SEÇMELİ · DÜŞÜN

Görseldeki 1. ünite kavram ağında numaralanmış kutulardan hangisindeki bilgi yanlıştır?

1. Kutu: Peygamber Sıfatları Sıdk · Emanet · Fetanet · İsmet · Tebliğ	2. Kutu: İlahi Kitap Eşlemesi (!) Tevrat → Hz. Davut (?) · Zebur → Hz. Musa (?)
3. Kutu: Vahyin Amacı Akla rehberlik ve dünya-ahiret mutluluğu	4. Kutu: Muavvizeteyn Felak (113) ve Nâs (114) koruyucu sureleri

- A 1. Kutu: Sıdk, emanet, fetanet, ismet ve tebliğ peygamberlerin sıfatlarıdır.
- B 2. Kutu: Tevrat Hz. Davut’a, Zebur ise Hz. Musa’ya indirilmiş ilahi kitaptır.
- C 3. Kutu: Vahiy, insan aklının tek başına ulaşamayacağı konularda ilahi rehberlik sunar.
- D 4. Kutu: Felak ve Nâs sureleri kötülüklerden Allah’a sığınmayı öğreten Muavvizeteyn’dir.